

محمود نورایی
«دبیرگروه فرهنگ و هنر»

وقتی «راغب» همه را برای امام حسین (ع) جمع کرد

این روزها که غزه زیر بمباران شدید رژیم صهیونیستی است و اوج جنایت را در فلسطین شاهد هستیم، در نبود نظارت بر عرضه فیلم‌های سینمایی، پلتفرم‌های این حوزه جولانگاه تهاجم فرهنگی همه جانبه شده‌اند و شاهد هستیم فیلم‌های سینمایی که به تلهپیر چهره صهیونیست می‌پر دازند به راحتی در دسترس مخاطبان ایرانی قرار گرفته‌اند. فیلم «مانند کودکان» که در اوج مقاومت اسلامی مردم غزه، حماس را به عنوان گروه تروریستی معرفی می‌کند و در حال سفیدشویی چهره جنایتکار رژیم صهیونیستی است در پلتفرم فیلمبو و آپارات در دسترس مخاطبان قرار دارد.

از تهاجم تا نفوذ فرهنگی

امامین انقلاب همواره درباره نفوذ فرهنگی به‌عنوان ابزار قدرتمند غرب برای تأثیر بر فرهنگ ایرانی-اسلامی هشدار داده‌اند. امام خمینی (ره) در ۱۸ آبان ۱۳۵۸ در گفت‌وگو با جوانان تاکید می‌کنند: «آمریکابرای مقابله با ایران، نیروی نظامی به ایران نمی‌فرستد، بلکه نویسنده، گوینده و نیروهایی را که تربیت کرده، می‌فرستد تا اوضاع کشور را برهم بزنند.» حضرت آیت‌ا... خامنه‌ای هم طی سال‌های رهبری سه گفتمان تهاجم فرهنگی، شیخنجو فرهنگی و نفوذ فرهنگی را به‌عنوان سرفصل‌هایی برای توجه مسئولان و عموم جامعه در بیانات خود مورد توجه قرار داده‌اند. رهبر انقلاب در هفتم آذر ۱۳۶۸ در دیدار اعضای مجمع نمایندگان طلاب وفضلاي حوزه‌علمیه قم مسأله تهاجم فرهنگی را مورد توجه قرار دادند و فرمودند: «اکتون در مدارس، خیابان‌ها، چپه‌ها، حوزه‌های علمیه و دانشگاه‌های ما، ناگهان نشانه‌های این تهاجم تبلیغی و فرهنگی را خواهید دید. الان مقداری از آن را می‌بینید و بعدا هم بیشتر خواهد شد. یک کتاب چاپ می‌شود، یک فیلم تولید می‌شود و به صورت ویدئو داخل کشور می‌آید و زمینه چنین تهاجمی را فراهم می‌کند. هدف این تهاجم با چنین ابعادی، اسلام و انقلاب است.» رهبری به‌عنوان یک چهره فرهنگی که همواره بادیدي عمیق تر به مسائل فرهنگی توجه دارند، باگسترش تکنولوژی‌های جدید مانند ماهواره و سپس اینترنت، گفتمان‌های شیخنجو فرهنگی و نفوذ فرهنگی را هم در بیانات‌شان مورد تاکید قرار دادند تا مسئولان و عموم مردم را متوجه استفاده از محصولات ضدفرهنگی و گسترش آنها در میان نوجوانان و جوانان کنند. ایشان در ۳۱ مرداد ۱۳۹۵ در جمع ائمه جماعات مساجد استان تهران با اشاره به فرهنگ مقاومت اسلامی و نقش نفوذ فرهنگی در مخدوش‌کردن این گفتمان حاکمیتی فرمودند: «وقتی از مقاومت گفته می‌شود، فوراً ذهن به سمت مقاومت نظامی و امنیتی و امثال اینها می‌رود. خوب بله، آن هم قطعاً مقاومت است، اما بالاتر از آن، مقاومت فرهنگی است. اگر حصار فرهنگی و خاکریز فرهنگی در کشور سست باشد، همه چیز از دست خواهد رفت. این توجه به موضوع نفوذ فرهنگی از سوی امامین انقلاب، مسئولیتی را متوجه مدیران فرهنگی کشور می‌کند تا یا رصد مسائل و محتوای فرهنگی از چنین نفوذی جلوگیری کنند، این در حالی است که شاهد هستیم چنین موضوعات مهمی گاه با ترک فعل‌ها و غفلت‌ها دامنگیر نسل جوان کشور شده است.

فیلم‌های ضد مقاومت در پلتفرم رسمی

اسرائیل و سران یهودی تندرو سال‌هاست مدیریت استودیوهای فیلمسازی در دنیا را تحت سیطره خود قرار داده‌اند، همواره با فیلم‌های خود تلاش دارند که محور مقاومت را در جامعه جهانی به عنوان تروریست معرفی کنند و از چهره کودکش خود مظلومانی دروغین بسازند که تا مجبور نشوند، دست به اسلحه نمی‌برند، یکی از آثار در این حوزه فیلم «مانند کودکان» ساخته لوریس لای در سال ۲۰۲۴ است که راوی دوستی دو پسر فلسطینی و اسرائیلی در بحبوحه جنگ غزه در جریان انتفاضه دوم در سال ۲۰۰۲ است. این دوپسر به همراه یک قهرمان سابق موج‌سواری، به دلیل عشقی که نسبت به آب دارند، با هم دوست می‌شوند و از یکدیگر یاد می‌گیرند اما این داستان فقط رویه اصلی و نقاب این فیلم است، زیرا در بستر اصلی داستان نشان داده می‌شود که گروه کتاب‌القسام، تروریست‌هایی هستند که با سوءاستفاده از کودکان آنها را به کشتن می‌دهند و با توتل‌های زیرزمینی محور مقاومت مواد جابه‌جایی می‌کنند. از سوی دیگر این فیلم در تلاش برای سفیدشویی چهره جنایتکار صهیونیستی است و آنها را به گونه‌ای نشان می‌دهد که تا مجبور نشوند، به‌کسی شلیک نمی‌کنند.

حال این فیلم در زمانی که اسرائیل شدیدترین جنایات را علیه ملت فلسطین و غزه اعمال می‌کند و در حال ترور سران جنبش مقاومت در کشورهای منطقه است بخش جهانی شده تا آنها به‌وسیله سینما نقایی بر چهره جنایتکارشان بزنند. عجیب این‌که چنین فیلمی در پلتفرم‌های رسمی ایران به عنوان محور مقاومت به نمایش درمی‌آید. فیلمی یکی از سکوهای نمایش دهنده چنین فیلمی بود که با پیگیری خبرنگار روزنامه جام‌جم از ساتراک مسؤلیتی در مورد فیلم‌های سینمایی ندارد) و پیگیری این نهاد از دبیرخانه کارگروه تعیین مصادیق محتوای مجرمانه رایانه‌ای و تأیید هیات کارشناسی کارگروه مبنی بر این‌که فیلم «مانند کودکان» برخلاف مفاد قانون مقابله با اقدامات خصمانه رژیم صهیونیستی علیه صلح و امنیت است، این فیلم از روی سکو متخلف حذف

کنسرت آیینی «چهارپایه عشق» همزمان با آغاز ماه صفر در تالار وحدت در تاریخ ۱۶ الی ۲۰ مرداد، روی صحنه رفت. این اجرا با حال‌وهوای ماه محرم و صفر، الهام‌گرفته از سنت اصیل چهارپایه خوانی برای خواندن نوحه‌های تأثیرگذار بود که با اجرای مصطفی راغب اجرا شد. کنسرت «چهارپایه عشق» سال گذشته نیز در برج میلاد تهران برگزار شده بود که برخلاف امسال با استقبال چندان مطلوبی مواجه نشده بود؛ چه‌بسا

که کیفیت سالن برج میلاد به لحاظ صدایی جای بحث داشت و بعضاً گوش مخاطب را آزار می‌داد اما امسال کیفیت صدایی این اجرا به حد مطلوب‌تری رسیده بود. صحنه این اجرای موسیقی، دکوری مشابه دکور سال گذشته داشت و شامل ترکیبی از اجرای دکلمه، تصویر و بازخوانی نوحه‌های ماندگار از جمله «عشق کوفی»، «گره‌گشا»، «ای اهل حرم میر و علمدار نیامد»، «سرخ غروب»، «کبیتی»، «حضرت

گذشت سه ماه هنوز سازوکاری برای این موضوع ترتیب داده نشده است. بر همین اساس در ادامه این گزارش برخی از فیلم‌هایی که موضوع حاکمیت و فرهنگ ایرانی را هدف قرار داده‌اند و تلاش می‌کنند جریان نفوذ فرهنگی را در کشور راهبری کنند و هم‌اکنون در پلتفرم‌ها قابل دسترس هستند، برمی‌شماریم.

مقاومت از نوع وارونه

فیلم «مقاومت» به کارگردانی جاناتان جایکوچ محصول ۲۰۲۰ هم فیلمی بر ساخته از داستان هلوکاست در مورد نجات کودکان یهودی و مقاومت یهودیان در برابر نازی‌هاست. این فیلم درباره تلاش هنرمندی به نام مارسل مارسو است که برای نجات کودکان یتیم یهودی از فرانسه در دوران اشغال آلمان نازی دست به کار می‌شود و مبارزه یهودیان فرانسه را در داستانی غلو شده از هولوکاست به تصویر می‌کشد. این فیلم در حقیقت می‌گوید در جنگ جهانی دوم، یهودیان

«سینما زمینه‌ساز عملیات تروریستی»، «عادی سازی ترور با سینما» و... به آنها پرداخته، اقدامی در حذف این دست فیلم‌ها صورت نگرفت. رئیس سازمان سینمایی کشور، در اردیبهشت‌ماه سال جاری در پی جنجال پخش سریال حشاشین دستوری مبنی بر این‌که تمام آثار سینمایی خارجی نیز که در پلتفرم‌های مختلف عرضه می‌شوند، باید تاییدیه سازمان سینمایی از جهت نمایش از این سکو‌ها اخذ کنند، صادر کرد که عملاً به نمایش درآمدن فیلم «مانند کودکان» که در سال ۲۰۲۴ ساخته شده و به ناگهی در پلتفرم‌های داخلی نمایش داده شده است، شاهد هستیم چنین رویه‌ای در سازمان سینمایی شکل نگرفته است.

محمد خراعی در این نامه خطاب به معاونت ارزشیابی و نظارت سازمان سینمایی، با اشاره به حضور پررنگ آثار سینمایی خارجی (شامل آثار مستند، کوتاه، انیمیشن و آثار بلند سینمایی) در سکوهای نمایش فیلم کشور آورده بود: «با استناد به ابلاغیه وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی در خصوص ایجاد ساز و کار راندنداری بخش نظارت و صدور تاییدیه محتوایی فیلم‌های خارجی متقاضی نشر بر سکوهای نمایش فیلم، از این پس عرضه این آثار منوط به اخذ تاییدیه نمایش از سازمان سینمایی است. در این نامه بر تهیه ساز و کارهای لازم جهت تشکیل و اداره این مجموعه نظارتی و نیز تدوین دستورالعمل نحوه نظارت و صدور تاییدیه محتوایی فیلم‌ها و آثار رسمی و بصری متقاضی نشر بر سکوهای نمایش فیلم تأکید شده است. خراعی همچنین در این نامه تدوین ضوابط ناظر بر فیلم‌های خارجی متقاضی نشر بر بسترهای نمایش فیلم و نیز برگزاری جلسات مختلف با بخش‌های مربوطه را خواستار شده بود که نمایش فیلم مانند کودکان و سایر فیلم‌ها مغایر با فرهنگ ایرانی، نشان می‌دهد با وجود

شد. با آن‌که این فیلم از این پلتفرم حذف شده و حتی از سوی نهادهای تنظیم‌گر به این سکو نمایش اخطار هم داده شده، اما شاهد هستیم که این فیلم هم اکنون روی خروجی آپارات قرار دارد و به راحتی در دسترس نوجوانان و جوانان ایرانی است. نکته عجیب آنجاست که فیلم‌بو و آپارات زیرمجموعه یک شرکت یعنی فناوریان ایده‌پرداز صبا هستند.

جریان نفوذ و اهمال نهادهای ناظر

به نمایش درآمدن چنین فیلمی که عملاً در راستای اهداف اسرائیل است این سؤال را مطرح می‌کند که چگونه چنین فیلمی روی خروجی قرار گرفته و سازمان سینمایی به عنوان ناظر فیلم‌های سینمایی در پلتفرم‌ها چرا چنین اجازه‌ای را داده‌اند؟ از سوی دیگر اعمال قانون چنین پلتفرم‌هایی چگونه است و نهادهای قضایی چرا با این بسترهای نمایش فیلم که به صورت گسترده در خانواده ایرانی نفوذ کرده‌اند، برخورد می‌کنند. حذف یک فیلم از یک سکو نمایش و نشان دادن آن از سوی یکی دیگر از سکوهای نمایشی زیرمجموعه همان شرکت به راحتی جایوبکی این موضوع است که در نبود اجرای قوانین در برابر جریان تهاجم فرهنگی، راه را آن قدر هموار کرده که حتی نهادهای فرهنگی هم در برابر چنین اقدامات مجرمانه‌ای سکوت می‌کنند و نوجوان، جوان و به صورت کلی خانواده ایرانی را در برابر چنین تهاجمی تنها می‌گذارند.

یک دستور و دیگر هیچ

عجیب این‌که با وجود گسترش چنین فیلم‌هایی در پلتفرم‌های داخلی که جام‌جم گزارش‌های متعددی همچون «شلیک موشک‌های دشمن از سنگر خودی»،

عشق»، «آرمن دیوونتم»، «نشانی» و «حضرت عباس(ع)» بود. راغب در این کنسرت، با حال‌وهوایی دلنشین به اجرای موسیقی پرداخت؛ اجرایی که حتی برای حضارانی که اهل حضور در چنین اجراهایی نبودند، به واسطه موسیقی که اجرا می‌شد، جذابیت کافی را داشت.

فیلم اجرا

عادی سازی ترور با مأمور مخفی

فیلم «مأمور مخفی» بیوال آدلر ساخته ۲۰۱۹ هم با این‌که به دستور کارگروه تعیین مصادیق محتوای مجرمانه رایانه‌ای از برخی پلتفرم‌ها حذف شد اما همچنان در آپارات در دسترس مخاطبان قرار دارد. این فیلم صهیونیستی روایتگر داستان حضور یک جاسوس اسرائیلی زن در ایران است. داستان این فیلم درباره راشل، یک جاسوس سرکش از نیروهای اطلاعات ملی اسرائیل یعنی موساد است. او هنگام حضور در مراسم تشییع جنازه پدرش در لندن، بدون هیچ ردی ناپدید می‌شود و... تنها سرنخ محل زندگی وی، تماس، رمزآمیزی است که وی را به افسر اطلاعاتی سابق خود به نام توماس

درنگ

وود، جان سی. ریلی، جنیفر کانلی و کریستوفر پلایمر است که تیم بزنون و تیمور بک‌میتوف تهیه‌کنندگان این فیلم بوده‌اند. این انیمیشن درباره دنیایی است که در آن ریات‌های ساخت انسان‌ها توانسته‌اند بشریت را نابود کنند و اختیار جهان را به‌دست‌گیرند. گفتیم که عده‌ها «داستان‌ها اهمیت زیادی دارند. عدد ۹ شماره ناچی است و هر کدام از عروسک‌های دیگر که به یک نام خوانده می‌شوند، خصلت‌هایی دارند که نشان دهنده ویژگی‌های سیریات‌هاست و خود ریات شماره ۹ سیرات پسود را نمایندگی می‌کند، اما دیگر از سیرات ۱۰ که ملکوت است

رمان جدید شاه‌آبادی در راه کتاب‌فروشی‌ها

رمان جدید حمیدرضا شاه‌آبادی با عنوان «تابوت سرگردان» که زمانی تاریخی و در ژانر وحشت است، در راه بازار کتاب است. شاه‌آبادی درباره این اثرش به فارس گفت: «داستان تابوت سرگردان در اواخر دوران قاجار می‌گذرد. صمد نوجوان تبریزی و محصل طب در مدرسه دارالفنون تهران که شعر هم می‌گوید، به‌دلیلی دچار ترس از سفر و جاده شده است. این ترس موجب شده که او و مادرش سال‌ها در تهران بمانند و امکان بازگشت به تبریز را نداشته باشند. بعد از گذشت چند سال صمد تصمیم می‌گیرد هرطور شده به تبریز برگردد. او تلاش بسیاری می‌کند تا ترس از جاده را در خودش از بین ببرد. سرانجام احساس می‌کند که توان سفر را پیدا کرده و می‌تواند عازم سفر شود، بنابراین برای گرفتن مرخصی نزد استادش می‌رود. استاد که از شرایط روحی صمد اطلاع ندارد به او مرخصی می‌دهد اما از او می‌خواهد یک جسد را برای کالبدشکافی با خود به تبریز ببرد. این آغاز ماجرای است که موجب می‌شود صمد در شرایطی سخت مواجهه با آدم‌هایی را که چهره واقعی‌شان مخفی شده، تجربه کند.»

کنگره شعر دفاع مقدس فراخوان داد

فراخوان مرحله استانی بیست‌وششمین کنگره سراسری شعر دفاع مقدس و مقاومت در استان تهران در شش محور موضوعی توسط موزه ملی انقلاب اسلامی و دفاع مقدس منتشر شده است.

بر اساس اعلام دبیرخانه این رویداد، محورهای کنگره شامل بخش میراث‌های ماندگار دفاع مقدس (شهدا، رزمندگان، آزادگان، جانبازان، خانواده‌ها و...)، دفاع مقدس، شعر مقاومت اسلامی و امنیت ملی (داخلی و خارجی)، شعر دفاع مقدس با بهره‌گیری از مضامین عاشورایی، شعر دفاع مقدس؛ ولایت محوری و جهاد تبیین (پیرچم، ایمان و امید، ایران قوی، هویت ملی، محرومیت‌زدایی، حرکت‌های جهادی و...)، تجلی مردم در شعر دفاع مقدس (نقش زنان، روحانیون، دانشجویان، دانش آموزان، کارگران، کارمندان و...)، شعر دفاع مقدس در قالب‌های (کوکب و نوجوان، طنز، سرود، ترانه، غزل، قصه، سپید، نیمایی و...) است.

علاقه‌مندان می‌توانند آثار خود را به همراه مشخصات‌شان تا پایان مهر به دبیرخانه جشنواره استان تهران به نشانی تهران، میدان ونک، بزرگراه شهید خانی، موزه ملی انقلاب اسلامی و دفاع مقدس، معاونت فرهنگی و هنری ارسال کنند.

«طوفان البکاء» به نمایش درآمد

نمایشگاهی با عنوان «طوفان البکاء» در کتابخانه و موزه ملی ملک برگزار شده است که محوریت آن، نمایش منتخبی از تصویرهای وقایع کربلا، برگرفته از کتاب طوفان البکاء، همراه با شعرهای عمان سامانی از کتاب «گنجینه الاسرار» است. افزون بر این در این نمایشگاه، دو نسخه کتاب چاپ سنگی طوفان البکاء، موجود در گنجینه ملک نیز در معرض دید علاقه‌مندان قرار دارد. یکی از این دو نسخه، متعلق به سال ۱۳۴۶ هجری قمری است که در آن چند مجلس تصویر به رقم محسن تاج‌بخش، به‌چشم می‌خورد. نسخه دیگر، توسط حسن همدانی در سال ۱۳۵۵ هجری قمری کتابت شده و در آن نیز چند مجلس به رقم حسین کارگولز، قابل مشاهده است.

پیشخوان

رویداد

قاب